

Nr. 24.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 25 stycznia 1919 roku.

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:

Kwartalnie Mk. 14.40

Miesięczn. „ 4.80

Za roznoszenie

70 fen. miesięcznie.

Z przes. pocztową:

Kwartalnie Mk. 12.—

Miesięczn. „ 4.50

Kalendarzyk:

Sob. 25.I Nawr. Św. Pawła

Niedz. 26.I Polikarpa

Pon. 27.I Jana Złotoustego

Wt. 28.I Ob. Św. Agnieszki

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41. Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

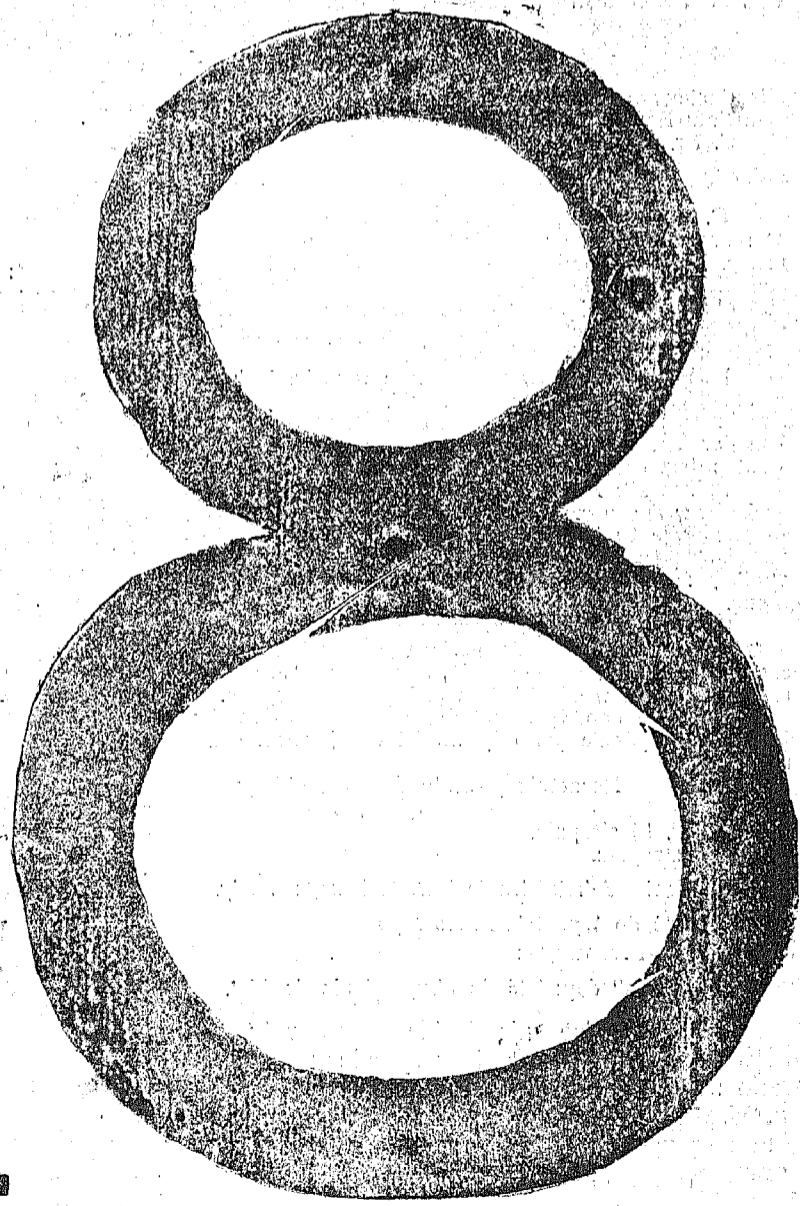
CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 05 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

246-1

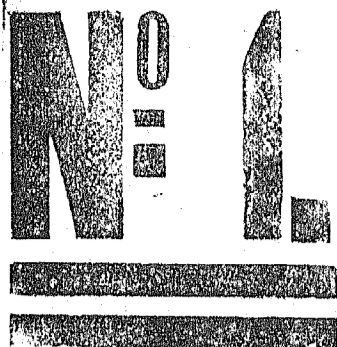
Każdy robotnik narodowy i chrześcijański,
każdy polak, który chce prawdziwego
szczęścia dla swej Ojczyzny

Jutro, w dniu wyborów do Sejmu
odda swój głos na

Listę NO

na tę listę, na której w Warszawie jest
IGNACY PADEREWSKI.

Do Obywaterek powiatów:

Łódzkiego, Brzezińskiego i Łaskiego.

Polki, brońcie Polski!

Głosujcie na listę № 1.

248 1

Wyjaśnienie.

246 2

Lista narodowa dla Łodzi nosi № 8.

Lista narodowa dla pow. łódzkiego, łaskiego i brzezińskiego № 1.

Galanterję męską i damską

koszule męskie i krawaty

:: :: poleca :: ::

Wł. Janiszewska

Przełazd 16

Sklep bogato zaopatrzony. Ceny przystępne.

Tak się dzieje.

Ciekawy dokument dostał się nam do rąk. Dotyczy on tendencji „Robotnika”, który rozmaitemi traktuje nas wynurzeniami o miłości kraju i swojej dla niego robocie.

Rzuci ten dokument najlepsze światło na smutne stanowisko prasy czerwonej i wyjaśni je szerszemu ogółowi lepiej, niż setki innych artykułów.

Oto brzmienie tego dokumentu:

Do

ces.-król. Administracji Polski lewego brzegu Wisły
Kalisz.

Sosnowice, 9 sierpnia 1915.

Niemiecka administracja
Powiatu Będzińskiego
G. Nr. A. 7920.

„Oдноśne sprawy bez debitu. Nr. wejściowy 2645-15.

C. i k. naczelnik powiatu, pułkownik Balcer w rozmowie ze mną (naczelnikiem powiatu Sosnowca, przyp. Red.) wyraził mi żal z tego powodu, iż pismo socjalistyczne „Robotnik” jest zabronionem w niemieckiej okupacji. „Robotnik” pod rosyjskim rządem wiódł w różnych miejscach pożalowania godny żywot, ścigany ciągle przez policyjne zarządzenia.

Dzisiaj umieszczono go w Dąbrowie w ubikacjach, dostarczonych mu przez rząd austriacki. (Er hat jetzt in Dombrowa im oesterreichischen Verwaltungsgebiet eine von der Verwaltung zugestandene Arbeitsstelle gefunden) i jest cenzurowany przez austriacką cenzurę.

Pułkownik Balcer zapewniał, iż gazeta jest prowadzona w duchu wybitnie filoniemieckim i austriackim, (dass sich die Zeitung im durchau deutsch und oesterreichisch freundlichem Fahrwasser bewege) i szkoda wielka, że w niemieckiej okupacji jest ona zabroniona.

Przez urzędowo cenzurowaną socjal-demokratyczną gazetę, która bezsprzecznie posiada duży wpływ na masach robotniczych, ma się sposób, aby prowadzić i urabiać masę robotniczą w odpowiednim politycznym kierunku.

Nie zajmuję pod tym względem żadnego stanowiska, i proszę o wydanie mi odpowiedzi w tej mierze zarządzeń.

Naczelnik powiatu Sosnowieckiego
(podpis.)

Kalisz, 13 sierpnia.

Decyzja.

Niemiecka Administracja lewego brzegu Wisły.

Przesłać do Wydziału-Prasowego

Uwaga Wydz.-Prasowego:

„Robotnik” dopuścić do okupacji niemieckiej.

Tak się władze niemieckie zapatrywały na działalność „Robotnika”, inaczej jednak postępowano z redaktorami pism o przeciwnym kierunku. Współpracowników i redaktorów tych pism „burżuazyjnych” wysyłało do Niemiec do obozów koncentracyjnych, lub więzień.

Sprawy polskie.

* Na posiedzeniu rady ministrów w dn. 22 bm., przeprowadzono dłuższą dyskusję nad sprawą rozrachunku państwowego z b. państwami rozbirowymi, w szczególności nad ujednostajnieniem i skoncentrowaniem podjętych w tym kierunku prac przygotowawczych.

* Wczoraj wyjechali na Śląsk Cieszyński minister aprowizacji p. Minkiewicz, minister poczt i telegrafów p. Linde, minister robót publicznych p. Pruchnik i minister pracy p. Iwanowski.

Ministrowie wyjechali w aktualnych sprawach państwowych.

* Delegacja, która przybyła do Warszawy w sprawie Spizu i Orawy, przyjęta była wczoraj przez misję angielską i amerykańską.

W porozumieniu się członków delegacji z misją pośredniczył członek misji amerykańskiej p. Znamięcki, który podjął się roli tłumacza.

Kwestje poruszone przez delegację spotkały się z życzliwym zainteresowaniem.

Do kobiet polskich.

Narodowa Organizacja Wyborcza Kobiet polskich w przeddzień wyborów nawołuje wszystkie kobiety bez względu, czy należą do organizacji, czy nie, by głosowały na listę Nr. 8.

Pamiętajcie, że z pośród wszystkich organizacji, które brały udział w akcji przedwyborczej, my jedne nie wprowadzałyśmy jątrzenia partyjnego, nie nawoływałyśmy do nienawiści, jednych przeciw drugim tylko starałyśmy się połączyć wszystkich dla dobra narodu pod hasłem:

„Bóg i Ojczyzna”.

Leopold Skulski

(Sylwetka kandydata na posła).

Jednym z wybitniejszych działaczy społecznych, który zwrócił na siebie ogólną uwagę narodu polskiego w dawnym Królestwie Polskim (kongresowem) jest inżynier Leopold Skulski.

Urodził się w Zamościu, w województwie lubelskim, politechnikę ukończył w Karlsruhe, w 1906 roku osiadł w Warszawie, gdzie był zajęty organizacją kilku fabryk. Do Łodzi przybył przed dziesięć laty, zyskując sobie coraz większą sympatię.

Najukochańszem dzieckiem Skulskiego był „Sokół”, jemu dużo czasu i energii młodzieńczej poświęcił.

Poza tem jest członkiem stronnictwa narodowego, któremu szczerze się oddał.

Od początku wojny był przeciwny tworzeniu wszelkich kompromisów z niemcami, wierząc w tryumf sprawy polskiej jedynie po zwycięstwie koalicji.

W dalszym ciągu buduje nadzieję pomyślnego rozwoju Polski na oparciu się o najściślejszy sojusz z Koalicją.

Spółecznie stojąc na stanowisku najdalej idących reform społecznych; tempo jednak tych reform winno być dostosowane do warunków politycznych i ekonomicznych Polski; przeciwnik eksperymentów na organizacji narodu, który

niemiał możliwości wytworzyć podstawowych zasad organizacji; zwolennik ochrony pracy przy udziale instytucji państwowych; dopuszcza prawo ingerencji państwa nawet sferze władania indywidualnego, tam gdzie chodzi o ochronę bogactw narodowych i niezbędne reformy społeczne.

Wyznawca zasady podporządkowania interesów klasowych interesom ogólnonarodowym, zwolennik równouprawnienia prawnego i politycznego kobiet.

Zwolennik najdalej idącego liberalizmu oparteego na zasadach prawnych, nieugięty przeciwnik rozpraszania sił narodowych przy walkach partyjnych.

Inżynier Skulski tak dalece jest bezinteresowny w tym kierunku, że choć sam jest narodowcem, opracował projekt opieki nad bezrobotnymi, przewidując nagły ich napływ, i projekt ten złożył rządowi Moraczewskiego jeszcze w listopadzie z. r. Projekt ten w całości, tylko ze znacznym opóźnieniem został zastosowany i wprowadzony.

Jest też wice-prezesem Związku miast Królestwa polskiego.

Inżynier Skulski, jako człowiek wszechstronnie wykształcony niezawodnie będzie stanowił najpoważniejszy materiał dla młodego polskiego Sejmu.

Przed wyborami.

a) Wczoraj pod przewodnictwem komisarza rządowego p. A. Rzewskiego, odbyła się konferencja nad sprawami związanymi z wyborami i bezpieczeństwem publicznym.

W konferencji wzięli udział pp.: komisarz wyborczy Taubwarcel, delegat dowództwa wojskowego, referent polityczno-prasowy p. Lutomski, przedstawiciel kolei elektrycznej miejskiej p. Dąbrowski, przedstawiciel policji generał Suryn, zastępca naczelnika policji p. Zbrożek, naczelnik milicji ludowej p. Konopczyński, wreszcie referenci policyjni i przedstawiciele komisariatów.

Po szczegółowym omówieniu sprawy uchwalono między innymi, aby w dniu wyborów wszystkie zakłady restauracyjne były zamknięte.

a) Miejscowa komisja wyborcza na powiaty łódzki, łaski i brzeziński — wydała przeszło 300 legitymacji pełnomocnikom grup wyborczych na prawo obecności w lokalu wyborczym w dzień wyborów.

Pełnomocnicy ci mają prawo jedynie być obecnymi, ewentualnie żądać umieszczenia do protokołu zauważonych nieprawidłowości, nie mają jednak prawa zabierania głosu, decydowania w sprawach wątpliwych, tembardziej agitowania w lokalach wyborczych.

a) Złożone listy wyborców zostały zatwierdzone przez główną komisję wyborczą i wraz z kopertami rozdane w dniu wczorajszym przewodniczącym komisji obwodowych.

P. I. Antoniewski prosi nas o zaznaczenie, że nazwisko jego zostało umieszczone na liście kandydatów narodowego komitetu wyborczego bez p. Antoniewskiego wiedzy i zgody.

KRONIKA.

— Powołanie lekarzy.

„Monitor Polski” ogłasza dekret naczelnika państwa, mocą którego powołani zostają do czynnej służby wojskowej wszyscy lekarze, którzy nie przekroczyli 35 roku życia.

Lekarze, podlegający powołaniu, obowiązani są do dn. 1-go lutego r. b. stawić się w miejscowych, powiatowych komendach uzupełnień celem rejestracji.

Lekarze powołani i zarejestrowani, którzy pełnią obowiązki publiczne, będą na wniosek ministerjum zdrowia publicznego od służby czynnej zwolnieni.

— Rozmowy telefoniczne.

Z dniem dzisiejszym 25 bm. przyjmowane będą zlecenia na rozmowy telefoniczne z Warszawą. Stacja publiczna w Warszawie została otwartą w gmachu głównego telegrafu przy ul. Fredry.

Ambicją Narodu Polskiego

winno być poróżnienie

5%.

Pierwszej Polskiej Pożyczki Państwowej.

151 1

— Nabożeństwa.

Jutro w kościołach łódzkich odbędą się nabożeństwa, jak zwykle w każdą niedzielę. Rozporządzenie arcybiskupa, w którym powiedziano, że nabożeństwo powinno odbyć się o godz. 6 rano, dotyczy tylko kościołów wiejskich, gdzie do parafii często trzeba iść kilka kilometrów. W Łodzi ta okoliczność nie zachodzi.

— Zapisy na pożyczkę państwową.

a) Towarz. kredytowe m. Łodzi podpisało w dniu wczorajszym 5 proc. polską pożyczkę państwową na sumę 400,000 rubli. W temże tow. kredytowym podpisało zrzeczenie łódzkich notarjuszków pożyczkę tą na sumę 12,000 rubli.

— Z Rady miejskiej.

Najbliższe 4 (III sesji) posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się we wtorek 28 b. m. o godz. 6 po poł. w sali posiedzeń Rady przy ul. Pańskiej nr. 115.

Porządek dzienny obejmuje: 1) komunikaty, 2) wnioski, 3) petycje, 4) referaty i 5) wybory.

— Z tow. kredytowego.

a) W ciągu stycznia b. r., tow. kredytowe m. Łodzi przyznało pożyczek na nieruchomości tutejsze w sumie 800,000 rubli. Pierwsze delegacje do wypłat wydane już zostały notarjuszom.

— Powrót do Łodzi.

a) Wczoraj powrócił do Łodzi znany obywatel i b. właściciel cukierni p. Aleksander Roszkowski, który przez cały czas wojny przebywał w Bernie szwajcarskim.

— Zakończenie strajku w pogotowiu.

k) Trwający od kilku dni strajk personelu pogotowia ratunkowego, na skutek przyznania 100 proc. podwyżki wczoraj zakończył się. O potrzebne na wypłatę podwyżki 10,000 mk. postanowiono zwrócić się do magistratu z prośbą o pożyczanie tej sumy do czasu, aż pogotowie zostanie umiastowane. W razie odmowy zarząd pogotowia zdecydowany jest mimo najszersze chęci, tę tak potrzebną instytucję zamknąć.

— Zebranie czeladzi rzeźniczych.

a) Pod przewodnictwem p. Zapędowskiego i w obecności starszego cechów majstrów rzeźniczych p. Włodarskiego odbyło się onegdaj zebranie czeladników rzeźniczych, na którym po długiej a ożywionej dyskusji postanowiono ostatecznie istniejącą przy ul. Miłsza nr. 48 gospodę czeladzi zlikwidować i na miejsce jej utworzyć związek zawodowy, pod opieką i kierownictwem Rady związków i stowarzyszeń, mającej siedzibę przy ul. Pustej.

— Nagły zgon.

k) Przy ul. Widzewskiej w domu № 119 w sieni, zmarł nagle nieznanymi z nazwiska mężczyzna w wieku około 35 lat. Zwłoki odesłano do prosektorjum

Białoruś Rzeczpospolitą bolszewicką.

Mińsk. 24.1 (wt.) Rząd „Sowietów“ utworzył Rzeczpospolitą socjalistyczną Białoruską.

Rada burżuazyjna, niemieckie władze okupacyjne, polacy i ukraińcy ogłoszeni zostali za wrogów klasy pracującej.

Wszystka władza na Białej Rusi przechodzi w ręce „Sowietów“. Ziemia z lasami, drogi, telegrafy, poczty banki i t. p. zostają unarodowione.

Ludność białoruską wzywa się do walki z jej wrogami.

Koalicja zwraca się do Rosji.

Paryż, 24.1 (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu przedstawicieli mocarstw koalicji, poświęconem sprawie rosyjskiej, po wyraźnym zastrzeżeniu się, iż koalicja pragnie jedynie pomóc narodowi rosyjskiemu i bynajmniej niema zamiaru mieszać się do jego spraw wewnętrznych, przyjęto następującą uchwałę:

„Każdą zorganizowaną grupę, która teraz czy to w Syberji, czy to w granicach Rosji europejskiej z wyjątkiem Finlandji i Polski, wykonywać zamierza polityczny autorytet lub wojskową kontrolę wzywa się, aby wysłały swoich przedstawicieli. Przedstawicieli tych zaprasza się do rokowań z przedstawicielami państw koalicji, ażeby ustalić życzenia wszystkich części ludu rosyjskiego i o ile możliwości dojdź do porozu-

mienia względnie do zgody na podstawie, którąby dała Rosji możliwość dalszej pracy w kraju i nawiązania stosunków między ludami Rosji a innymi narodami świata. Na zaproszenie to oczekuje się rychłej odpowiedzi, a przybycia przedstawicieli do 15 lutego“.

Spotkanie z delegatami koalicji, jak wiadomo już z depesz poprzednich, nastąpiłoby miało na wyspie „Książęcej“ koło Konstantynopola.

Berlin, 24 stycznia (PAT.) Z Moskwy donoszą, że angielski rząd zaproponował Rosji, aby zawezwać wszystkie grupy polityczne celem zawarcia rozejmu i wysłania swoich delegatów na konferencję pokojową. „Humanite“ ogłasza protest francuski przeciw temu.

— Kradzieże.

a) Z mieszkania Fajgi Szulman (Wschodnia 2.) skradziono pościel i bieliznę wartości 2,000 mk.

Ze sklepu Futermana niewykryci złodzieje skradli różną garderobę za sumę 1,000 mk.

— Uwięzienie fabrykantów.

a) W mieszkaniu przy ul. Krótkiej nr. 4, robotnicy uwieźli fabrykanta H. Groskopa. Przybyła policja robotników usunęła, a Groskopa uwolniła. W domu przy ul. Zgierskiej nr. 61, robotnicy uwieźli fabrykanta Kajzerbrechta. Wzwana policja konna robotników rozpedziła, a fabrykanta uwolniła. W kantorze fabrycznym przy ul. Aleja Kościuszki 25, robotnicy uwieźli fabrykanta Hirszberga. Wkrótce zjawili się policja i Hirszberga oswobodziła, wreszcie w mieszkaniu własnym przy ul. Hypoteecznej nr. 10, robotnicy uwieźli fabrykanta J. Buhlego, zaś przy ul. Długiej nr. 118, fabrykanta Henryka Mikkego. W obu wypadkach interwenjowała policja, która uwiezionych oswobodziła.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dzisiaj w sobotę dwa przedstawienia; Popoł. o godz. 4 po cenach najniższych wznowienie arcyzabawnej krotoczwili B. Thomasa „Ciotka Karola“, która na każdym przedstawieniu budziła tyle śmiechu.

Wieczorem o godz. 7.30 ukaże się poraz 3-ci wspaniały dramat L. hr. Tolstoja „Żywy trup“ z pp. Arkawin i Biogańskim w rolach głównych.

TELEGRAMY.

Komunikat urzędowy.

Warszawa, 24 stycznia. (PAT.) W wywiadzie na Włodzimierz Wołyński nasze oddziały dotarły do przedmieścia, zdobyły 3 karabiny maszynowe i powróciły bez strat na swoje pozycje.

Grupa Bug: Sytuacja bez zmiany.

Grupa generała Rozwadowskiego: Nieprzyjacielska artylerja ostrzeliwała środek miasta Lwowa, nie wyrządziwszy strat. Pozatem mniejsze potyczki.

Śląsk Cieszyński: Przeważające liczebnie wojska czeskie wyparły dnia 23 bm. o godz. 3 popoł. oddziały polskie z Bogumina. Jednocześnie przekroczyły granicę kolumny czeskie i zajęły Orłową, Suchę i Jabłonków. Pomimo bohaterkiej obrony robotników i górników polskich, oddziały czeskie wtargnęły do Karwina.

Szef sztabu generalnego: *Szeptycki* generał dywizji

Po zajęciu Bogumina.

Kraków, 24.1 (PAT.) Głównodowodzący korpusem krakowskim gen. Golegórski w związku z zajęciem przez Czechów Bogumina wydał

odezwę, w której podnosząc, że wojska polskie na gwałt czeski odpowiedziały kontrakcją przy pomocy polskich górników na Śląsku, wzywa wszystkich do utrzymania spokoju i zgody, aby wojska polskie miały zapewniony spokój na tyłach.

Słuszna ocena.

Wiedeń, 24.1 (PAT.) „Neues Wiener Journal“ donosi z Berna: Dziennik londyński „Nation“ w dłuższym artykule potępia imperialistyczne tendencje nowego państwa czesko-słowackiego i podnosi, że jeśli żądania Czechów zostałyby teraz w pełnej mierze zaspokojone, nie nastąpiłyby pokój trwały i już po pewnym czasie musiałyby przyść do nowych zawikłań pokojowych.

Czechi kokietują rusinów.

Praga, 24 stycznia (wt.) Organ rusofilski Kramarza „Narodni listy“ występują z ciekawym artykułem, napominając Polaków, żeby armii Hallera nie użyli przeciwko Rusinom i w obronie Lwowa, boć to ich ziemia.

Przyjazd bohaterów.

Warszawa, 24 stycznia (PAT.) Rada główna opiekuńcza zawiadamia, że w sobotę 18 bm. przybyło do Warszawy 111 uczniów szkół wileńskich, którzy musieli opuścić Wilno po zajęciu go przez bolszewików, ponieważ walczyli w obronie miasta. Chłopcy ci przybyli tu w łachmanach, obrabowani doszczętnie przez Niemców i bolszewików.

Z Polakami w Gdańsku.

Paryż, 23 stycznia. (PAT.) Do Gdańska wyjeżdża w najbliższych dniach osobna komisja, składająca się z jednego wojskowego i jednej cywilnej osoby celem rokowań z Polakami w Gdańsku.

Sytuacja na Śląsku.

Katowice, 24 stycznia (PAT.) Według danych urzędowych, w okręgach górniczych strajkuje około 300,000 górników. Kopalnie akcyjne i prywatne stoją. O kopalniach skarbu państwa brak dokładnej wiadomości. Wskutek braku węgla ograniczono ruch pociągów do minimum. W okręgu katowickim i bytomskim ogłoszono stan oblężenia. Skonsygnowano wojska. Żołnierze chodzą po ulicach z granatami ręcznymi.

Wybory w Katowicach dały większość centrowcom, natomiast w Bytomiu, Gliwicach i Hucie królewskiej zwyciężyła socjalna demokracja. Polacy od wyborów się wstrzymali, chociaż ich w niektórych miejscowościach siły do biur wyborczych wciągano.

Gazetom polskim zaprzestano dostarczać papieru, wskutek czego tutejsza „Gazeta Ludowa” musiała przerwać wydawnictwo. Granica jest ściśle zamknięta. Na Śląsku pozostaje jeszcze wielu jeńców rosyjskich, których władze używają do najcięższych robót.

Na notę polską.

Berlin, 24 stycznia (wł.) Rząd pruski od powiedział Radzie narodowej w Poznaniu na jej ostatni telegram — wskazując na nieludzkie (?) postępowanie Polaków z Niemcami i wykazując im kilka morderstw, których Polacy nie popełnili. Potem zażądał rząd berliński, aby mu przesłano listę zakładników, a rząd przyrzeka w następstwie zakomunikować swoją.

Rząd polski nie dał na te żądania jeszcze odpowiedzi. Listy zatrzymanych kazał sporządzić.

Werbunek.

Lublin, 24.1 (PAT) Do Lublina przybyła delegacja polskiej dywizji litewsko-białoruskiej, broniąca Litwy i Polski przed najazdem bolszewickim. Celem przyjazdu delegacji tej, jest rozwinięcie akcji werbunkowej na rzecz tej dywizji.

Krwawe starcie.

Lublin, 24.1 (PAT) Dzienniki tutejsze donoszą: W Końskim tłum ludzi napadł na wojsko i oddziały lotne żandarmerji celem rozbrojenia. Z obu stron padły strzały. Jeden żandarm zabity, kilku żołnierzy rannych, z napastników 3 zginęło i kilku zostało zranionych. Obecnie panuje spokój.

Sejm irlandzki.

Londyn, 24 stycznia. (PAT.) Wczoraj zebrał się w Dublinie Sejm irlandzki. Zamianowano 4 ymczasowych ministrów i premiera.

Wstrzymany pochód.

Wiedeń, 24.1 (PAT) „Neues Wiener Journal” donosi z Gdańska: Polacy wstrzymali na całym froncie pochód, zatrzymawszy się 10 kilometrów przed Bygdoszczą. Toruniowi nie grozi żadne niebezpieczeństwo. Pochód Polaków zatrzymał się wskutek wzmagającego się z dniem każdym oporu Niemców.

Przeciwno Berlinowi.

Wiedeń, 24 stycz. (wł.) Agitacja przeciwno Berlinowi wzrasta tu niepomiernie. Proponuje Austria dla osłabienia wpływów Berlina zmniejszyć jego znaczenie przez podział Prus na siedem różnych okręgów: 1) Brandenburgję, 2) Meklenburgję, 3) Hanowerskie, 4) Westfalję, 5) Hesję, 6) Nadrenję i 7) część Ślązka.

Lojalność żydów.

Berlin, 25 stycznia (wł.) Żydzi niemieccy — złożyli rządowi berlińskiemu adres wierno-poddańczy, zaznaczając, że zawsze z Niemcami pójdą ręka w rękę i nigdy nie będą się sprzeciwiali jego władzy i hegomonji: Przyrzekają być tylko niemieckimi patriotami. Adres jest niesłychanie uległy i pełen pochlebstw. Zawsze to samo na wszystkie strony.

Bardzo dobrze.

Berlin, 24.1 (PAT) Donoszą, iż nieprawdziwe są wiadomości o zniesieniu blokady w stosunku do Niemiec. Nawet prośbie rządu niemieckiego, aby zezwolić na transport żywnościowy z Prus wschodnich do Niemiec drogą morską, odmówiono.

Przeciw bolszewizmowi.

Wiedeń, 24 stycznia. (wł.) Allg. Zeit. pisze, że przybywający do Ameryki podlegają ścisłej rewizji. Nie pragnie bowiem Ameryka, aby zawleczony do niej został bolszewikiem.

s. t p.

Lucjan Greulich

Ochotnik 30 p. 2 b., legji Akademickiej Warszawskiej, poległ za Ojczyznę pod Lwowem w dn. 13 stycznia, mając lat 29.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościełku Serca Jezusowego w Radogoszczu w poniedziałek, d. 27 stycznia, o godzinie 10 rano, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i kolegów
152 1 Matka, siostry, brat i rodzina.

Policzkowanie żydów.

Budapeszt, 24 stycznia (wł.) Wynikły tu zaburzenia żydowskie za obrazę oficerów; węgry w całym mieście policzkują żydów, wyciągając ich z domów, kawiarni i restauracji.

W Rosji stan oblężenia.

Wiedeń, 24.1 (PAT.) Z Kopenhagi donoszą, że w całej Rosji ogłoszono stan oblężenia.

Na konferencję pokojową.

Warszawa, 24 stycznia (PAT) W najbliższy wtorek wyjedzie do Paryża warszawskie biuro prac kongresowych z panem Puławskim na czele.

Manuel opiera się.

Lizbona, 24.1 (PAT) Na czele ruchu monarchicznego stoi senjor Paiva Concejro. Były król Manuel nie godzi się jednak na obwołanie go królem.

**Wiec przedwyborczy
Polskiego Klubu Mieszczańskiego**

W sobotę dnia 25 stycznia o godz. 3-ej po południu w sali Niemieckiego T-wa śpiewaczego przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 243.

Bilety do nabycia w lokalu Polskiego Klubu Mieszczańskiego, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 48, oraz przy wejściu na salę. 155 1

**Kupię
MASZYNĘ DO PISANIA**
systemu „Underwood” lub „Remington”.
Oferty proszę składać pod literami „O. I. P.” w redakcji „Rozwoju”. 135 1

Po powrocie do zdrowia
**Dr. Arkadiusz
Sołowiejczyk**
Andrzeja 4.
wznowił praktykę lekarską. 115 2

Drobne ogłoszenia:
A. A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fasony, z gwarancją za złoto 56 próby; od 40 marek para. W mieszkaniu prywatnym, Brzezińska 10 Jan Placek. 44—10

A.) Meble wyprzedam: kredens, stół, krzesła, szafy, otomanę, biurko, etażerki, łóżka, materace, bielizniarkę, tualetę, lustro, fotel miękkie, łóżeczko dziecięce. Piotrkowska 225—3 I p. front. 270 4
A Łóżka, szafy, różne meble sprzedam tanio. Piotrkowska 191, m. 9. 392—1
B. Magiel sprzedam tanio, aby zaraz. Karola 8, m. 14, lewy oficyna I piętro. 219—1
Do sprzedania pianino „Barczewskiego”. Ul. Ceglarniana 62, prawa oficyna. 250—5
Kupię zakład fryzjerski. Oferty pod „Zakład” w „Rozwoju”. 258—1
Losy R. G. O. są do nabycia w Administracji „Rozwoju”. 0
Osoba inteligentna w średnim wieku, poszukuje zajęcia u osoby samotnej-ego lub gospodyni w hotelu. Wiadomość: w sklepie rzeźniczym p. Gran Benedykta № 10. 263—3
Młody inteligentny pan poszukuje znajomości młodej inteligentnej polki, celem konwersacji polskiej. Oferty sub. „Inteligentna polka”, w adm. „Rozwoju”. 275—1

Krzesła dębowe, otomanę dywanową, szafy, tania sprzedam. Sienkiewicza 59, wiadomość u stróża. 278—2
Maturzysta (katolik) potrzebny zaraz do korepetycji. Adresy składać w administracji „Rozwoju” pod „R. D.” 124—1
Mebel kupię różne. Oferty pod „Mebel” do „Rozwoju”. 210—1
Mebel różne sprzedaje: nowe i używane oraz krzesła wiedeńskie. Piotrkowska 108 Przedzielecki. 300—2
Młoda gospośnia polka, w wieku do lat 22, inteligentna, poszukiwana przez samotnego. Dowiedzieć się: ul. Krótka № 8 m. 15 oficyna III p. 241—2
Młody człowiek z sześcioklasowym wykształceniem poszukuje posady. Oferty w „Rozwoju”, pod „M. N.” 275—1
Osoba energiczna, wyznania katolickiego, skromnych wymagań, która by podjęła się przygotować dwóch chłopców do klasy III i IV, zechce zgłosić się do hotelu „Manteufel”, pokój 6. 267—2
Od zaraz, ładny pokój ze światłem, do wynajęcia. III p. Długa 87-8. 738—1
Odnajmę dwa duże pokoje, częściowo umeblowane — elektryczność. Widzewska 104, m. 9. 254—1
Potrzebna zaraz panna do składu wędlin, znająca ten handel. Brzezińska № 36, Jan Kuszczak. 242—1
Potrzebna panna, lub pani pisząca na maszynie. Oferty w „Rozwoju”, pod „Elektro”. 233—1
Potrzebny stróż. Zgłosić się ul. Benedykta 41, do gospodarza. 268—2
Poszukuję posady inkasenta lub kasjera z kaucją 5000 mk, albo przystąpiłbym w spółnika do dobrze prosperującego interesu. Oferty pod „5000”. 274—2

Skradziono książeczkę wkładową z № 42959, na imię Ignacego Wydrzyńskiego, wydaną z Tow. Wzaj. Kredyt. Łódzkich Kupów i Przemysłowców, Ewangelicka 15. 285—n3
Student ma jeszcze kilka godzin swolnych. Oferty w administr. pod „Lekcje”. 264—1
Student agronom. poszukuje posady w mieście, lub na wyjazd. Oferty „S. A.” do „Rozwoju”. 269—2
Student Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (polonista, historyk) udziela lekcji w zakresie języka i literatury polskiej, historii powszechnej i polskiej, oraz języka łacińskiego. Zgłoszenia pod „T. K.” przyjmuje Administracja „Rozwoju”. 272—3
Samochód kupię może być uszkodzony z podaniem marki i ceny. Oferty „Rozwoju” pod Samochód. 310—2
Tanie światła!!! Świece karbidowe wyrabia W. Lyczkowski Piotrkowska 188 sprzedaż hartowna i detaliczna. 302—5
Warszawski specjalista operator odcisków i paznokci przyjmuje zamówienia do domów oraz wykładowy manicure Polecam się łaskawej klienteli. Tadeusz Mrowski ul. Piotrkowska 81 m. 28. 190—1
Wież. Kobieta, lub dziewczyna do gospodarstwa wiejskiego potrzebna. Główna 17, m. 2. 260—1
Uczeń konserwatorium w Berlinie udziela lekcji muzyki. Instrumenta dęte i smyczkowe. Kapelmistrz dawniejszej orkiestry Karolewskiej i parafjalnej w Dłutowie. Z. Włodarski, Wólczańskiej 159 m. 10. 0—1
50 mk. nagrody, otrzyma ten, który wskaże gdzie się znajduje pies, owczarek biały. Wiadomość: ulica Brzezińska № 36 u gospodarza. 245—1

Uczeń IV klasy gimnazjum poszukuje lekcji. Oferty proszę w „Rozwoju” pod „uczeń”. 261—3
Antoniemu Woźniakowi skradziono paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 271—1
Filipczak Helena zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 273—1
Ignacy Goździewicz zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi.
Malinowski Kazimierz zgubił paszport, wydany w Łodzi, oraz patent na towary galanterijne. 276—1
Skradziono paszport niemiecki, wyd. w Łodzi na imię Jana Królikowskiego, portfel, 2 karty węglowe wyd. od Handlowców na imię Jana Królikowskiego i Marji Warawosowskiej, oraz różne kwity, Proszę o zwrócenie tych dowodów do administracji „Rozwoju”. 270—1
Zaginęła legitymacja chlebowa na 2 osoby wydana na imię Marcina Walczaka. 286—1
Zaginęła legitymacja paszportowa, wydana z warsztatów samochodowych Ł. O. G. przy Emilji 6 na imię Jan Karwat. 265—1
Zaginęła legitymacja chlebowa, wydana na imię Michała Spiewaka, z 19-ego udziału na 5 osoby. 277—1
Zygmunt Batosik zagubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi, oraz książkę z Narodowego Związku Robotniczego. 279—1
Zaginął paszport na imię Chai Walfisz wyd. w Łodzi. 260 1
Z powodu wyjazdu sprzedam warsztat mechaniczno ślusarski; Al. Kościuszki 22. 262—2